

PM Rotel I, Rotel VIII (Dnr KS 2021/117)

Ökat skydd och stärkt reglering på den omreglerade spelmarknaden (SOU 2020:77)

Remiss från Finansdepartementet

Remisstid den 30 april 2021

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.

Föredragande borgarråden Anna König Jerlmyr och Jan Jönsson anför följande.

Ärendet

Regeringen beslutade i juni 2018 (dir 2018:47) att ge en särskild utredare i uppdrag att bland annat utreda några centrala marknadsfrågor vid omregleringen av spelmarknaden som inte slutbehandlades i proposition 2017/18:220. I april 2019 beslutade regeringen om ett tilläggsdirektiv, enligt vilket utredningen även fick i uppdrag att bland annat lämna förslag till ytterligare begränsningar av marknadsföring av spel.

Regeringen har remitterat slutbetänkandet *Ökat skydd och stärkt reglering på den omreglerade spelmarknaden (SOU 2020:77)* till Stockholms stad för yttrande.

Utredningens uppdrag har varit att utreda och lämna förslag till åtgärder, utöver de som redan har införts, för att begränsa eller stänga ute illegalt spel, särskilt över internet. Utredningen föreslår bland annat följande:

- Fler åtgärder för att stänga ute olicensierat spel från den svenska spelmarknaden, bland annat ett tillståndskrav för spelprogramvara och ett utvidgat reklamförbud.
- Ytterligare åtgärder för att minska skadeverkningarna av spel. Spelinspektionen ska ta fram en modell för riskklassificering som kan användas till exempel i kunskapshöjande insatser, föreskriftsarbete och tillsyn. Förslag om förbud av marknadsföring under dagtid för de mest riskfyllda spelen.
- Överträdelse av de nya bestämmelserna samt överträdelse av förbudet mot att skicka direktreklam till avstängda spelare ska kunna sanktioneras med en avgift.

Allt spel om pengar är förenat med en risk att utveckla spelproblem. Forskning och studier visar emellertid att vissa spelformer är mer riskfyllda än andra. Spelreklam påverkar de med spelproblem eller de som ligger i riskzonen för spelproblem negativt och en omfattande exponering av spelreklam för barn och unga kan bidra till en normalisering av spelande. Vidare visar forskningen att värdeautomatspel, landbaserat kasinospel (dvs. Casino Cosmopol) och kommersiellt onlinespel (d.v.s. i

huvudsak onlinekasino) är de spelformer som i nuläget kan anses vara mest riskfyllda i ett beroendehänseende. Utredningen bedömer därför att det finns ett behov av att utveckla en modell för riskklassificering av olika spelformers risker att utveckla spelproblem.

Författningsändringarna ska träda i kraft den 1 juli 2022 med undantag av bestämmelserna om tillstånd för spelprogramvara som ska träda i kraft den 1 januari 2023.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

*Stadsledningskontoret uppskattar förslagen i utredningen. Stadens insatser för personer med spelmissbruk och spelberoende är en integrerad del av socialtjänstens arbete för att främja psykisk hälsa och välbefinnande samt för att minska ekonomisk utsatthet. Stadsledningskontoret bedömer att förslaget ligger i linje med kommunfullmäktiges mål *Stockholm får människor i behov av stödinsatser i tid präglade av hög kvalitet och rättssäkerhet.**

Våra synpunkter

Kommunen har det yttersta ansvaret för att personer med missbruksproblem får den hjälp och vård som de behöver för att komma ifrån missbruket. För barn och unga har kommunen ett särskilt ansvar. Stadens insatser för personer med spelmissbruk och spelberoende är en integrerad del av socialtjänstens arbete för att främja psykisk hälsa och välbefinnande samt för att minska ekonomisk utsatthet. Vi instämmer i stadsledningskontorets bedömning att förslaget ligger i linje med kommunfullmäktiges mål *Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet och rättssäkerhet.*

Vi föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.

Stockholm den 14 april 2021

ANNA KÖNIG JERLMYR OCH JAN JÖNSSON

Bilaga

Remissen Ökat skydd och stärkt reglering på den omreglerade spelmarknaden (SOU 2020:77)

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarrådet Clara Lindblom (V) enligt följande.

Sedan avregleringen och den svenska spelmarknaden öppnades upp så har mängder av bolag etablerat sig i Sverige och fler utländska bolag slåss från utlandet om de svenska spelarna. De nya lagar och förordningar som fanns på plats från början var otillräckliga. De lagar som

skulle skydda spelare som har en benägenhet för riskspel var alldeles för naiva och för få. Många personer har under tiden sedan öppnandet fastnat i spelmissbruk och i vissa fall förlorat familj och försörjning. Det är positivt att det nu tas fram förslag för att minska exponeringen mot de spelformer som anses mest riskabla, och det finns flera goda förslag i utredningen, men trots det finns det mycket mer att göra. Som utredningen betonar, väl medveten om att det ligger utanför deras uppdrag, så måste ett regelverk komma på plats som stoppar sms-lån och andra snabba lån med ockerräntor. Ett sådant uppdrag bör snarast formuleras och skyndsamt hanteras. Att mer inte görs för att stoppa denna rovgiriga näring är ett underbetyg för regeringen.

Kommunstyrelsen

Särskilt uttalande gjordes av Rashid Mohammed (V) med hänvisning till Vänsterpartiets särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

Den 1 januari 2019 trädde den nya spelregleringen i Sverige i kraft. Genom omregleringen ersattes den tidigare monopolmodellen med en reglering som bygger på ett uppdelande av spelmarknaden mellan en konkurrensutsatt del, som främst omfattar spel online och vadhållning, en del som är förbehållen spel för allmännyttiga ändamål och som främst omfattar lotterier och bingo samt en del som är förbehållen staten och som främst omfattar de statliga kasinona och spel på värdeautomater (prop. 2017/18:220). Regeringen beslutade i juni 2018 (dir 2018:47) att ge en särskild utredare i uppdrag att bland annat utreda några centrala marknadsfrågor vid omregleringen av spelmarknaden som inte slutbehandlades i propositionen. I april 2019 beslutade regeringen om ett tilläggsdirektiv, enligt vilket utredningen även fick i uppdrag att bland annat lämna förslag till ytterligare begränsningar av marknadsföring av spel.

Regeringen har överlämnat slutbetänkandet *Ökat skydd och stärkt reglering på den omreglerade spelmarknaden (SOU 2020:77)* till Stockholms stad. Utredningens uppdrag har varit att utreda och lämna förslag till åtgärder, utöver de som redan har införts, för att begränsa eller stänga ute illegalt spel, särskilt över internet.

Utredningens förslag i huvuddrag:

- tillståndskrav införs för tillverkning, tillhandahållande, installation eller ändring av spelprogramvara för vadhållning online och kommersiellt onlinespel i syfte att minska olicensierade spelföretags tillgång till spel,
- främjande av spel utan nödvändig licens förbjuds för att ge Spelinspektionen ett tydligare mandat att agera vid exempelvis marknadsföring av illegalt spel,
- förbudet i spellagen mot att sända reklam för illegalt spel utvidgas till att gälla även för utlandsbaserade medietjänstleverantörer och sådan reklam som tillhandahålls av en leverantör av en videodelningsplattform före, under eller efter användargenererade videor eller tv-program.
- spelinspektionen ges i uppdrag att i samråd med Folkhälsomyndigheten utarbeta en modell för riskklassificering av olika spelformer.
- i syfte att begränsa mängden reklam för de mest riskfyllda spelen föreslår utredningen att reklam för sådana spel via tv-sändningar, beställ-tv, sökbar text-tv, ljudradiosändningar, beställradio (podcasts) och videodelningsplattformar ska vara förbjuden mellan kl. 06.00–21.00.
- överträdelser av de nya bestämmelserna samt överträdelser av förbudet mot att skicka direktreklam till avstängda spelare ska kunna sanktioneras med marknadsstörningsavgift.
- en ny lag om uppgiftsskyldighet i fråga om utvecklingen på spelmarknaden införs som ger Spelinspektionen rätt att förelägga en licens- eller tillståndshavare att tillhandahålla uppgifter om spelets omfattning.

Allt spel om pengar är förenat med en risk att utveckla spelproblem. Forskning och studier visar emellertid att vissa spelformer är mer riskfyllda än andra. Spelreklam påverkar de med spelproblem eller som ligger i riskzonen för spelproblem negativt

och en omfattande exponering av spelreklam för barn och unga kan bidra till en normalisering av spelande. Vidare visar forskningen att värdeautomatspel, landbaserat kasinospel (dvs. Casino Cosmopol) och kommersiellt onlinespel (d.v.s. i huvudsak onlinekasino) är de spelformer som i nuläget kan anses vara mest riskfyllda i ett beroendehänseende. Utredningen bedömer därför att det finns ett behov av att utveckla en modell för riskklassificering av olika spelformers risker att utveckla spelproblem.

Författningsändringarna ska träda i kraft den 1 juli 2022 med undantag av bestämmelserna om tillstånd för spelprogramvara som ska träda i kraft den 1 januari 2023.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 1 mars 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret uppskattar förslagen i utredningen *Ökat skydd och stärkt reglering på den omreglerade spelmarknaden (SOU 2020:77)*. Utredningens förslag syftar till att begränsa eller stänga ute illegalt spel, särskilt över internet, och särskilda åtgärder för att minska skadeverkningar av spel införs, däribland riskklassificering, vilket är positivt. Stadens insatser för personer med spelmissbruk och spelberoende är en integrerad del av socialtjänstens arbete för att främja psykisk hälsa och välbefinnande samt för att minska ekonomiskt utsatthet. Stadsledningskontoret bedömer att förslaget ligger i linje med kommunfullmäktiges mål *Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet och rättssäkerhet*.

Sedan första januari 2018 är missbruk av spel om pengar likställt med missbruk av alkohol och andra beroendeframkallande medel enligt socialtjänstlagen (SoL). Kommunen har det yttersta ansvaret för att personer med missbruksproblem får den hjälp och vård som de behöver för att komma ifrån missbruket. För barn och unga har kommunen ett särskilt ansvar och socialtjänsten ska även arbeta aktivt för att förebygga och motverka missbruk bland barn och unga. Utredningen lyfter forskningen som visar på att spelreklam påverkar de med spelproblem eller som ligger i riskzonen för spelproblem negativt och att en omfattande exponering av spelreklam för barn och unga kan bidra till en normalisering av spelande. Stadsledningskontoret uppskattar utredningens förslag om att utveckla en modell för riskklassificering av olika spelformers risker att utveckla spelproblem.

I Stockholms län finns överenskommelsen Samverkan kring personer med missbruk och beroende, som alla länets kommuner och Region Stockholms har antagit. Under 2018 antogs en tilläggsöverenskommelse gällande spel om pengar fram för att förbättra förutsättningarna för den enskilde att få vård, stöd och behandlingsinsatser för sitt spelmissbruk/spelberoende samt utveckla samverkan kring personer med spelmissbruk/spelberoende mellan kommun och landsting.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen besvarar remissen med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.